

Indledning

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede i efteråret 2014, at forvaltningen skulle igangsætte udvikling og afprøvning af en it-understøttet model for vidensoverdragelse ved børns overgange fra hjem og sundhedsplejerske til vuggestue, fra børnehave til fritidsinstitution og skole samt fra skole og klub til Ungdomsuddannelse.

Modellen er blevet udviklet og afprøvet i perioden 2015-maj 2017 gennem samskabelse og en række pilotforsøg. I denne rapport præsenteres de vigtigste erfaringer fra de gennemførte pilotforsøg samt anbefalinger til bydækkende implementering.

Baggrund

I København gøres både vidensoverdragelse og samarbejdet omkring børns overgange meget forskelligt. I overgangen fra børnehave til fritidsinstitution og skole er der krav om, at der skal ske vidensoverdragelse på alle børn, men metoden er valgfri. I praksis opleves dette at medføre, at vigtig viden ofte går tabt og ikke kan anvendes systematisk til at understøtte gode overgange.

En it-understøttet model til vidensoverdragelse i København skal sikre, at værdifuld viden og erfaring om børn og unges udvikling, trivsel og kompetencer ikke går tabt i overgangene, men derimod bruges aktivt i tilrettelæggelsen af tidlige pædagogiske indsatser. Oplysningerne i it-systemet skal endvidere kunne anvendes som input til dialogen om samarbejdsaftaler mellem institutioner og skoler i regi af Stærkt Samarbejde og som pejling til de afgivende institutioner om, hvor der kan være forbedringspotentiale i den pædagogiske praksis.

Proces og model

Da der ikke tidligere har været en ensartet model for vidensoverdragelse på alle børn i København, er der udviklet en del lokale løsninger særligt i forbindelse med vidensoverdragelse fra børnehave til fritidsinstitution og skole, men også i sundhedsplejen. Udviklingen af modellen har på den baggrund taget udgangspunkt i en lang inddragelses- og afdækningsproces med henblik på at indhente gode erfaringer samt ønsker og behov fra praksis.

På baggrund af denne proces er der udviklet et redskab til vidensoverdragelse i KbhBarn, under navnet KbhOvergang. Redskabet er afprøvet i to pilotforsøg.

KbhOvergang er bygget op omkring dels forældrenes og sundhedsplejers/den afgivende institutions vurdering af, hvor barnet er i sin udvikling, dels mere åbne beskrivelser af, hvordan den modtagende institution/skole kan støtte barnet i overgangen og opstarten i det nye. Forældrene giver samtykke via KbhForældre, men der er også mulighed for manuelt samtykke ved behov.

Vidensoverdragelsen følger i KbhOvergang automatisk barnet i systemet eller over i nye systemer, hvilket betyder, at når forældrene har givet samtykke (digitalt eller manuelt, sendes vidensoverdragelsen til den institution/skole, barnet er indskrevet på (eksklusiv private skoler/institutioner eller skoler/institutioner i andre kommuner).

Mens modellen har været under afprøvning, har udvalgte skoler og sundhedsplejersker haft midlertidig adgang til KbhBarn. Ved implementering er det tiltænkt, at redskabet skal integreres med de relevante fagsystemer (her skoleintra/AULA og Novax).

Redskabet er ikke på nuværende tidspunkt udviklet til og afprøvet i overgangen fra skole og klub til ungdomsuddannelse.

KbhOvergang: Sundhedsplejerske og hjem-vuggestue

Ved overgangen fra hjem til dagtilbud, er KbhOvergang udviklet som et redskab til dialogen om overgangen mellem sundhedsplejerske og familie i 8-10 måneders besøget. Med udgangspunkt i en række spørgsmål taler sundhedsplejerske og familie og barnets trivsel, udvikling og behov, og sundhedsplejersken noterer den relevante viden fra forældrene og sig selv. Herefter giver sundhedsplejersken sin egen vurdering af barnets trivsel og udvikling indenfor temaerne Social udvikling, motorisk udvikling og trivsel samt sproglig udvikling. Sundhedsplejerskens vurdering kan være hhv. "Alderssvarende", "Opmærksomhed", "Indsats". Slutteligt kan angives oplysninger om familiens/barnets sprog og eventuelle behov for tolk, samt sundhedsplejerskens vurdering af hvorvidt der er behov for en overleveringssamtale i forbindelse med opstart. Opgaven, inklusive dialogen med familien, er estimeret til at kunne gennemføres på cirka 30 min.

KbhOvergang: Børnehave-fritidsinstitution og skole

I overgangen fra børnehave til fritidsinstitution og skole tager KbhOvergang udgangspunkt i Læringshjulet, som er udviklet af Århus Kommune. Læringshjulet er et dialog- og vurderingsredskab bygget op omkring de seks læreplanstemaer, der hver indeholder tre læringsmål. Forældre og institution vurderer fra hvert deres perspektiv, i hvilken grad de oplever, at barnet gør forskellige handlinger, der kan forbindes med læringsmålene, og vurderingerne visualiseres i en graf ("Blomsten"). Vurderingerne skal danne afsæt for en dialog mellem institution og forældre om barnets overgang, og hvordan parterne i fællesskab kan ruste barnet til denne. Det er muligt at sende materialet til forældrene forud for samtalen, sådan at de kan forberede sig og eventuelt udfylde deres del.

I tilknytning til Læringshjulet er der i redskabet mulighed for supplerende beskrivelser af barnets trivsel, udvikling og forskellige behov. De konkrete spørgsmål der skal være retningsgivende for de supplerende beskrivelser i fritekstfelterne blev ændret mellem første og andet pilotforsøg på baggrund af de første erfaringer, men har overordnet samme fokus.

Slutteligt er der ved behov mulighed for at tilknytte bilag hentet fra de øvrige redskaber i KbhBarn, fx SMTTE-modeller, handlingsplaner, iagttagelser, fotos mv..

Pilotforsøg

I første pilotforsøg blev redskabet afprøvet til vidensoverdragelse fra:

- Sundhedsplejerske og hjem til daginstitution
- Børnehave til fritidsinstitution og skole

Pilotforsøget blev gennemført i første halvdel af 2016 med deltagelse af:

- Fem udvalgte sundhedsplejersker fra områderne Nørrebro-Bispebjerg og Brønshøj-Vanløse (der blev givet feedback fra to vuggestuer)
- To børnehaver og én skole samt fritidsinstitution i område Valby-Vesterbro-Kgs. Enghave
- Tre børnehaver, én skole samt fritidsinstitution i område Indre by-Østerbro og én skole samt fritidsinstitution i område Nørrebro-Bispebjerg.

Efter det første pilotforsøg var der behov for at gennemføre en række tilpasninger i redskabet for overgangen fra børnehave til fritidsinstitution og skole. Der var ligeledes behov for en mere systematisk afprøvning af den digitale understøttelse for at sikre systemets funktionalitet, når redskabet blev taget i brug af mange institutioner/skoler. Derfor blev der gennemført et større pilotforsøg, hvor alle børnehaver, fritidsinstitutioner og skoler i område Nørrebro-Bispebjerg deltog. Pilotforsøget blev gennemført i perioden oktober 2016-marts 2017.

Evalueringens formål og metode

Evalueringen skal afdække de erfaringer, de deltagerne i pilotforsøgene har gjort sig med KbhOvergang som redskab til vidensoverdragelse.

Evalueringen skal svare på følgende overordnede spørgsmål:

- 1. Hvorvidt og hvordan bidrager KbhOvergang til at understøtte og kvalificere det pædagogiske arbejde i den afgivende institution/sundhedspleje?**
 - Hvorvidt oplever medarbejdere og ledere, at brugen af redskabet bidrager til at ændre praksis?
 - Hvilke elementer i redskabet oplever medarbejdere og ledere især bidrager til at understøtte og kvalificere det pædagogiske arbejde?
 - Hvorvidt understøtter redskabet samarbejdet med hjemmet, og hvordan oplever hjemmet værdien af KbhOvergang?
- 2. Hvorvidt og hvordan bidrager KbhOvergang til at kvalificere de modtagende institutioners/skolers praksis?**
 - Hvorvidt oplever medarbejdere og ledere, at brugen af redskabet bidrager til at ændre praksis omkring modtagelsen af nye børn?
 - Hvorvidt har redskabet været anvendt som led i sammensætning af børnegrupper og iværksættelse af tidlig indsats – og hvilken værdi opleves redskabet at have haft i tilknytning til dette?
 - Hvilke elementer i redskabet orienterer medarbejdere og ledere sig især imod, når de anvender redskabet?
- 3. Hvorvidt og hvordan bidrager KbhOvergang til at styrke dialogen mellem afgivende og modtagende institutioner/skoler/sundhedsplejersker?**
 - Hvorvidt oplever medarbejdere og ledere, at brugen af redskabet bidrager til at ændre praksis omkring dialogen og samarbejdet mellem afgiver og modtager?
 - Hvorvidt oplever ledere, at oplysningerne fra KbhOvergang kvalificerer dialogen i Stærkt samarbejde?

Hovedkonklusioner og anbefalinger

Generelt bliver KbhOvergang positivt modtaget af deltagerne i pilotforsøgene. Der er opbakning til ensartethed og systematik, og det digitale redskab vurderes at kunne være med til at understøtte dette. Det anses det som særligt meningsfuldt, at forældrene i højere grad involveres i vidensoverdragelsen, og redskabet vurderes at kunne bidrage til at understøtte dialogen mellem forældre og institution om barnets behov og samarbejdet om at understøtte disse. Evalueringen peger også på en række forbedringspotentialer, som dels handler om indhold, dels om teknik og brugervenlighed.

I det følgende præsenteres hovedkonklusioner og anbefalinger på baggrund heraf.

Potentialer	Udfordringer	Anbefalinger
Vidensoverdragelse fra hjem og sundhedsplejerske til vuggestue		
<ul style="list-style-type: none"> Dialogguiden til sundhedsplejerskens dialog med familien fungerer godt til at få italesat relevant viden om barnets behov og trivsel. 	<ul style="list-style-type: none"> Der er ikke ressourcer til, at sundhedsplejerskerne at gennemføre dialogen i alle familier. Den viden, der er særlig vigtig at få overleveret, om det der er svært/sårbart i familierne, er vanskelig at få ind i et skema. Vuggestuerne er primært optagede af vidensoverdragelse fra sundhedsplejersken omkring de familier/børn, hvor der er nogle udfordringer. 	<ul style="list-style-type: none"> Sundhedsplejersken skal hjælpe med at ruste alle familier til at dele relevant viden med institutionen – også det der kan være sårbart. Vidensoverdragelse gennemføres i en dialog mellem institution og familie. Eventuelt med udgangspunkt i den udviklede spørgeguide. I de udsatte familier/omkring børn med særlige udfordringer eller ved behov deltager sundhedsplejersken i samtalen. Der bør sikres ressourcer til dette.
Vidensoverdragelse fra børnehave til fritidsinstitution og skole		
<ul style="list-style-type: none"> KbhOvergang understøtter ensartethed og systematik i vidensoverdragelsen, og kan understøtte dialogen både med familier og mellem institutioner og skoler. 	<ul style="list-style-type: none"> Redskabet kan ikke rumme al viden og kan ikke i sig selv sikre gode og trygge overgange. Derfor må det ikke erstatte dialogen, men skal fungere som understøttende. 	<ul style="list-style-type: none"> Der skal fortsat afholdes overleveringsmøder, når det er relevant Dialogen og samarbejdet i Stærkt samarbejde om, hvordan man arbejder med overgange skal fokuseres og tage udgangspunkt i de modtagne vidensoverdragelser
<ul style="list-style-type: none"> Vurderingen af barnets udvikling og visualiseringen er med til at give et godt billede af hele barnet og af børnegruppen. Det er den del af redskabet, der vurderes i højeste grad at give anledning til nye refleksioner omkring børnene, og kan anvendes til både sammensætning af grupper og pædagogisk planlægning. 	<ul style="list-style-type: none"> Spørgsmålene er i nogle tilfælde for komplekse og teoretiske, hvilket gør dem svære at besvare. Ikke alle læreplanstemaerne er lige relevante i forbindelse med overgangen 	<ul style="list-style-type: none"> Indholdet i KbhOvergang tilpasses i tæt samarbejde med praksis, så spørgsmålene er meningsfulde, relevante og forståelige for alle parter. Der fokuseres på temaerne; sociale kompetencer, personlig, alsidig udvikling, sprog og motorik

<ul style="list-style-type: none"> • Mulighed for forældreindflydelse samt god understøttelse af forældredialog og –samarbejde. Forældre oplever det positivt at blive inddraget i processen og drøfte/udfylde vidensoverdragelse sammen med børnehaven. • Mange forældre oplever, at vidensoverdragelse i KbhOvergang har givet dem en forståelse af barnets udvikling og overgang, og vurdere at redskabet vil give værdi til modtagerne og det kommende skole-hjem-samarbejde 	<ul style="list-style-type: none"> • Forældre, der ikke har været til møde med børnehaven om KbhOvergang, men kun har udfyldt skemaet digitalt, er mindre tilfredse med måde de er blevet inddraget og tilskriver vidensoverdragelsen mindre værdi 	<ul style="list-style-type: none"> • KbhOvergang anvendes som udgangspunkt for forældresamtalen i 5årsstatus i børnehaverne
<ul style="list-style-type: none"> • Børnehaverne oplever at det er positivt, at de har mulighed for at tilknytte bilag og i fritekst at beskrive det individuelle arbejde med det enkelte barn og for at nuancere og understøtte vurderingen af barnets trivsel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fritidsinstitutioner og skoler oplever, at friteksten ofte ikke bliver konkret nok til at handle på og er derfor mere splittede omkring, i hvor høj grad elementerne kan anvendes til de forskellige formål i deres praksis. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spørgsmål der rammesætter friteksterne specificeres. • Erfaringer med vidensoverdragelse skal drøftes i Stærkt samarbejde kort efter skolestart med henblik på kontinuerlig kvalificering
<ul style="list-style-type: none"> • Størstedelen af fritidsinstitutionerne og skolerne vurderer, at vidensoverdragelse i KbhOvergang i høj eller nogen grad giver en forståelse af, hvor de enkelte børn kan støttes i overgange, vil hjælpe med at tage imod børnene og vil bidrage til at styrke det kommende samarbejde med forældrene. Alene det at modtage skriftlig vidensoverdragelse omkring alle børn, og at vidensoverdragelsen sendes til både skole og fritidsinstitution samtidig, er af stor betydning • For børnehaverne er det positivt, at den administrative opgave nedbringes, når vidensoverdragelsen digitaliseres 	<ul style="list-style-type: none"> • Der har været udfordringer i den digitale løsning, der blandt andet har handlet om, at redskabet i nogle tilfælde ikke kunne tilgås, når der var indkaldt til forældresamtale, at forældrene i nogle tilfælde ikke kunne finde, hvor de kunne forberede sig og give samtykke samt at skolerne i nogle tilfælde ikke modtog de vidensoverdragelser, børnehaverne havde gennemført og fået samtykke til. • Flere af deltagerne har oplevet ikke at få tilstrækkelig support. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den digitale løsning skal kvalificeres, så tekniske fejl fjernes og brugervenligheden optimeres. • Gradvis implementering kan sikre, at de sidste eventuelle udfordringer ryddes af vejen før bydækkende implementering • Der skal sikres god og tilstrækkelig teknisk support i forbindelse med implementering.

Evalueringens resultater

Børnehave-fritidsinstitution og skole

Generelt bakker børnehaver, fritidsinstitutioner og skoler op om anvendelsen af et fælles redskab, der kan sikre en højere grad af systematik og ensartethed i indhold og kvalitet i vidensoverdragelserne. Der er i vidt omfang oplevet, at der generelt mangler et fælles sprog og en fælles forståelse af, hvad der er vigtigt at vidensoverdrage. Skoler og fritidsinstitutioner, der modtager vidensoverdragelser fra mange forskellige børnehaver på tværs af områder oplever at det er svært at læse på tværs og reelt at anvende det til noget. Børnehaver oplever, at forskellige skoler efterspørger forskellige typer af vidensoverdragelse, som gør arbejdet mere omfattende. KbhOvergang bliver generelt positivt modtaget, men der peges også på en række forbedringspotentialer, som dels handler om teknik og brugervenlighed i den digitale løsning, dels handler om indhold og en tilpasning af spørgsmålene i overgangsskemaet.

Fokusering af det pædagogiske arbejde

Børnehaverne har i overvejende grad en oplevelse af, at KbhOvergang som helhed kommer godt rundt om hele barnet i de forskellige kontekster, og medvirker til at give børnehaven en forståelse af, hvor de enkelte børn kan støttes frem mod overgangen til fritidsinstitution og skole. Generelt har børnehaverne i pilotforsøgene i højere grad end tidligere gennemført skriftlig vidensoverdragelse omkring alle børn, hvilket betyder, at de også nemmere kan danne sig et overblik over den samlede børnegruppe og dermed fokusere det pædagogiske arbejde med de kommende skolestartere.

I det pædagogiske arbejde omkring overgangen og at ruste børnene hertil ligger en række andre opgaver, fx TOPI og 5 årsstatus. Børnehaverne efterspørger, at KbhOvergang både i indhold og proces lægger sig tættere op ad eller i højere grad kobles til disse, dels for at der bliver bedre sammenhæng i den samlede indsats, dels for at der ikke går for meget tid med opgaver som minimerer samværet med børnene.

I det første pilotforsøg oplevede børnehaverne ikke at bruge længere tid på vidensoverdragelse end tidligere, mens deltagerne i det andet pilotforsøg i højere grad angiver at have brugt mere tid på opgaven. Dette kan hænge sammen med, dels at det er et nyt redskab, både hvad angår indhold og digitalisering, og at der i opstarten har været en del udfordringer forbundet med den digitale løsning, dels at der i området har været en varieret praksis omkring vidensoverdragelse, og at mange ikke tidligere har gennemført skriftlig vidensoverdragelse omkring alle børn eller involveret forældre heri. Digitaliseringen vurderes dog tilgængelig at spare børnehaverne for at bruge tid på de administrative opgaver, der er forbundet med manuel vidensoverdragelse.

Kvalificering af forarbejdet omkring modtagelsen af nye børn

Størstedelen af fritidsinstitutionerne og skolerne vurderer, at vidensoverdragelse i KbhOvergang i høj eller nogen grad giver en forståelse af, hvor de enkelte børn kan støttes i overgangen, vil hjælpe med at tage imod børnene og vil bidrage til at styrke det kommende samarbejde med forældrene.

Fritidsinstitutioner og skoler oplever generelt, at KbhOvergang kan bidrage til at skabe mere ensartethed i både indhold og kvalitet i vidensoverdragelsen fra børnehaverne, hvilket vil betyde, at de i højere grad kan anvende vidensoverdragelsen som grundlag for mere kvalificeret klassedannelse/sammensætning af børnegrupper, iværksættelse af rettidige pædagogiske indsatser,

planlægning af forløb og til understøttelse af dialogen i Stærkt samarbejde. Alene det at modtage skriftlig vidensoverdragelse omkring alle børn, og at vidensoverdragelsen sendes til både skole og fritidsinstitution samtidig, er af stor betydning.

Nogle skoler og fritidsinstitutioner oplever, at der i den eksisterende praksis er et ressourcefokus, der af og til står i vejen for at få beskrevet, hvor der er anledning til opmærksomhed og hvordan børnehaven har arbejdet med de udfordringer børnene måtte opleve, fx i forbindelse med en overgang/et skift. Selvom det ikke er alle læreplanstemaerne, der vurderes at være lige relevante, er visualiseringen af vurderingen af børnenes udvikling med til at gøre det nemt at få øje på, hvor der er anledning til opmærksomhed samt hvilke børn, det kunne være relevant at holde et uddybende møde omkring. Det er til børnenes bedste, at modtagerne er forberedt på, hvordan de kan hjælpe, når børnene har det svært.

For modtagerinstitutioner- og skoler er det en fordel, at den afgivende institution kan angive, om de vurderer, at der skal holdes et overleveringsmøde. Nogle er dog bekymrede for, om det vil øge mængden af møder, men for andre betyder det ikke noget, da det kan have den effekt, at færre børn går for længe i det nye uden at blive ”opdaget”. Herudover efterlyser flere skoler og fritidsinstitutioner en proces for, hvordan man følger op på de børn, der ikke er lavet vidensoverdragelse på, fx hvis forældrene ikke har givet samtykke.

Andelen der sammenlagt bruger mere end seks timer på at læse og anvende vidensoverdragelserne er steget, men det samme gælder for andelen, der bruger mindre end tre timer.

Forskellige elementer giver forskellige muligheder

For børnehaverne er forældrenes og pædagogens vurdering af barnets udvikling og visualiseringen heraf samt muligheden for at tilknytte bilag, de mest givende elementer i redskabet i forhold til at opnå nye refleksioner omkring barnet og dele ny viden mellem forældre og børnehave.

Skoler og fritidsinstitutioner vurderer ligeledes at forældrenes og pædagogens vurdering af barnets udvikling og visualiseringen heraf er relevante i forbindelse med vidensoverdragelse. De giver udtryk for at elementerne giver anledning til nye refleksioner omkring børnene, og kan anvendes til både sammensætning af grupper og pædagogisk planlægning. Særligt ser spørgsmålene ud til at være anvendelige som udgangspunkt for at iværksætte tidlige/rettidige indsatser. Nogle skoler giver yderligere udtryk for at vidensoverdragelsen i nogen grad kan føde direkte ind i den kommende elevplan – og italesætter et ønske om, at dette kan løses digitalt.

Mens børnehaverne vurderer, at de åbne tekstfelter til supplerende beskrivelser og muligheden for at tilknytte bilag er mest relevante i forhold til vidensoverdragelse, er der større uenighed blandt fritidsinstitutioner og skoler om, hvorvidt elementerne kan anvendes til de forskellige formål i deres praksis. Børnehaverne oplever at det er positivt, at de har mulighed for at beskrive det individuelle arbejde med det enkelte barn og for at nuancere og understøtte vurderingerne, hvilke skoler og fritidsinstitutioner for så vidt er enige i – deres oplevelse er dog at friteksten og bilagene ofte ikke bliver konkret nok til at handle på.

Der udtrykkes et generelt behov for en redigering i spørgsmålene i KbhOvergang, der i nogle tilfælde vurderes at være for komplekse og teoretiske, hvilket gør dem svære at besvare. Det påpeges endvidere, at ikke alle læreplanstemaerne er lige relevante i forbindelse med overgangen, og det foreslås, at der fokuseres på sociale kompetencer, alsidig, personlig udvikling, sprog og motorik.

Styrket, fremadskuende forældredialog

Børnehaverne giver generelt udtryk for, at KbhOvergang er et godt redskab til at understøtte forældresamarbejdet og sikre forældrene mulighed for indflydelse. For mange børnehaver er inddragelse af forældre i vidensoverdragelsen, på den måde der lægges op til i modellen, en praksisændring. De fleste oplever, at det giver rigtig god mening, at både forældre og institution inviteres til at vurdere og angive deres oplevelse af barnets trivsel og udvikling, fordi der kan være stor forskel på, hvordan dette ser ud i de forskellige kontekster.

Børnehaverne oplever, at anvendelsen af KbhOvergang som dialogredskab understøtter den faglige dialog. Særligt når forældrene har fået mulighed for at forberede sig og udfylde vurderingen på forhånd er redskabet med til at fokusere dialogen på arbejdet med og samarbejdet omkring at understøtte barnets udvikling, så samtalen bliver fremadskuende og ikke blot status. Dette kræver dog, at pædagogerne sætter rammen for forældrene før materialet udleveres – det skal være tydeligt, at der ikke er tale om en test eller rating af barnet, men handler om at klæde de nye voksne på til at tage bedst muligt imod det enkelte barn.

Inddragelse fremmer forståelsen

Forældrene oplever det tilsvarende positivt at blive inddraget i vidensoverdragelsen. Det er forskelligt om forældrene i pilotforsøget har deltaget i et møde med børnehaven eller blot udfyldt skemaet digitalt, og om de forældre der deltog i møde har fået mulighed for at forberede sig. Begge dele kan fungere, men der ses en tendens til, at de forældre, der er mest tilfredse med måde, de er blevet inddraget på, er de forældre, der har været til møde i børnehaven og har udfyldt KbhOvergang sammen med en pædagog.

Generelt ser der ud til at være en sammenhæng mellem forældrenes grad af tilfredshed og deres øvrige vurderinger af redskabets forståelighed, relevans og værdi. De forældre, der er mest tilfredse med måden de blev inddraget på, angiver generelt også, at vidensoverdragelse i KbhOvergang har givet dem forståelse af, hvordan de kan støtte deres barn frem mod overgangen og vurderer i højere grad, at vidensoverdragelsen vil hjælpe de nye voksne til at tage godt imod børnene og understøtte det fremtidige samarbejde mellem hjem og fritidsinstitution/skole. Jo mere utilfredse forældrene angiver at være, jo lavere vurderinger.

Dialogen skal understøttes, ikke erstattes

Alle parter peger på, at det er vigtigt at fastholde dialogen mellem børnehave, skole og fritidsinstitutionen og ikke erstatte den af skriftlige dokumenter. Det er i dialogen, der kan gives feedback på vidensoverdragelserne, og hvor der i fællesskab kan sættes mål og retning for både vidensoverdragelse og samarbejdet om de gode overgange. Overordnet vurderer fritidsinstitutioner og skoler at vidensoverdragelse i KbhOvergang i høj eller nogen grad vil bidrage til at kvalificere denne dialog.

Der skal også, udover den skriftlige vidensoverdragelse, fortsat afholdes overleveringsmøder om de børn, hvor der er særlige behov/udfordringer, som redskabet ikke kan rumme.

Digitalisering må ikke blive en kæp i hjulet

En stor del af deltagerne i pilotforsøgene har oplevet udfordringer med den digitale løsning, der dels handler om teknik dels om brugervenlighed. Det har blandt andet skabt store frustrationer, at redskabet i nogle tilfælde ikke kunne tilgås, når der var indkaldt til forældresamtale, at forældrene i

nogle tilfælde ikke kunne finde, hvor de kunne forberede sig og give samtykke samt at skolerne i nogle tilfælde ikke modtog de vidensoverdragelser, børnehaverne havde gennemført og fået samtykke til. Hertil kommer, at flere af deltagerne har oplevet ikke at få tilstrækkelig support. Alle parter er derfor meget optagede af, at den digitale løsning fungerer, når redskabet skal implementeres, sådan at det ikke bliver en kæp i hjulet for at komme i mål med skriftlig vidensoverdragelse, som nogle skoler har kæmpet for at opnå.

Sundhedsplejerske og hjem-vuggestue

God service men ikke nødvendigt for alle børn

Sundhedsplejerskerne vurderer, at redskabet fungerer godt som en dialogguide i samtalen med familierne, hvor spørgsmålene fint kan differentieres, så de giver mening i det konkrete besøg. Sundhedsplejerskerne oplever ikke at det giver mulighed for at dele viden, der ikke er delt før, men det er erfaringen, at forældrene er positive omkring redskabet og oplever, at de får en sammenhængende og grundig fortælling om deres barns udvikling.

Både sundhedsplejersker og vuggestuer vurderer dog, at vidensoverdragelsen med fordel kan gennemføres af forældre for langt de fleste (velfungerende) familiers vedkommende, fx i opstartsbesøget i vuggestuen. Sundhedsplejerskens rolle kan være at ruste familierne til selv at få overleveret den relevante viden. Institutionerne påpeger dog, at det er væsentligt, at man ved, hvad man skal spørge til og hvordan fx i forhold til hvordan fødslen gik, hvordan det går med søvnen og med at være en familie. Det kræver, ifølge vuggestuerne, en høj faglighed og øvelse.

Vuggestuerne er primært interesserede i den mere omfattende vidensoverdragelse fra sundhedsplejerskerne omkring de børn og familier, hvor der er særlige behov eller problemstillinger, der skal tages højde for i tilrettelæggelsen af den pædagogiske praksis og forældresamarbejdet. Det kan fx være omkring børn eller familier i udsatte positioner, familier hvor der har været tilknytningsudfordringer eller børn som er visiteret til en særlig plads, fx PLUS-pladser.

Dialog og samarbejde er vigtigere end dokumenter

Den viden, der vurderes at være særlig væsentligt at få givet til institutionerne fra starten, er også den viden, der kan være svær at overlevere, fordi det kan være sårbart for familierne. Det er en viden, der kan være vanskelig at skriftliggøre, og som redskabet derfor ikke kan rumme. Her er behov for andre løsninger, som fx i dag hvor sundhedsplejersken tilbyder at deltage i opstartsmøder i institutionen sammen med familien, når der er et særligt behov. Sundhedsplejerskerne tilkendegiver et ønske om, at institutionerne i endnu højere grad kommer til at se og anvende deres faglighed som en ressource i hverdagen, og deltagelse i flere opstartsmøder antages at kunne understøtte dette.

Det er fint, at der i redskabet er mulighed for at angive, om sundhedsplejersken skal deltage i et opstartsmøde, men det skal formuleres anderledes, og i modellen skal det være tydeligt, hvem der har ansvaret for at koordinere og invitere til mødet.

Tid- og ressourceperspektiver

Dialogen med familierne er en tidskrævende opgave, der ikke er afsat ressourcer til. I de velfungerende familier vurderer sundhedsplejerskerne, at dialogen og udfyldelsen af skemaet tager cirka 20 minutter. I de mere udsatte familier er tidsestimatet 30 minutter eller mere, da spørgsmålene leder til udvidet dialog om barnets udvikling og start i daginstitution. Dialogen ligger ud over de øvrige opgaver, der er afsat tid til i 8-10 måneders besøget

Hertil kommer, at den viden, der er relevant at give videre til institutionen ved 8-10 måneders besøget, med stor sandsynlighed ikke længere er relevant ved barnets institutionsstart, som oftest først sker 5-6 måneder senere. Det er fx viden omkring barnets spise- og sovevaner, hvor der sker en stor udvikling på kort tid i den alder.

Dataindsamling

Evalueringen bygger på data fra interviews og spørgeskemaer efter følgende model:

Metode	Deltagere	Antal interview/deltagere
Pilotforsøg 1		
Gruppeinterview	Sundhedsplejersker og teamleder	1 interview med 5 deltagere
Gruppeinterview	Ledere og pædagoger (børnehaver)	1 interview med 12 deltagere
Gruppeinterview	Ledere og pædagoger (fritidsinstitutioner og skoler)	2 interview med hhv. 2 og 3 deltagere
Pilotforsøg 2		
Spørgeskema	Forældre (børnehaver)	65 besvarelser (ud af potentielt 957 mulige)
Spørgeskema	Ledere og pædagogisk personale (børnehaver)	52 besvarelser (ud af minimum 68 mulige hvis én besvarelse pr. institution)
Spørgeskema	Ledere og pædagogisk personale (skoler og fritidsinstitutioner)	16 besvarelser (ud af minimum 20 mulige, hvis én besvarelse pr. skole/institution)
Dialogmøde	Pædagoger, 0. klasseledere og ledere (børnehaver, skoler og fritidsinstitutioner)	1 møde med cirka 90 deltagere
Gruppeinterview	Ledere (børnehaver, skoler og fritidsinstitutioner)	2 interviews i 2 x Stærkt samarbejde